

Białystok 20.05.2021r.

Przewodniczący
Rady Miasta Białystok

Szanowny Pan
Łukasz Prokorym

ul. Słonimska 1
15-950 Białystok

Apel do Radnych Rady Miasta Białystok Kadencji 2018-2023 dotyczący planowanej likwidacji
ul. mjra Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszko

Szanowni Państwo Radni,

w odpowiedzi na informację publiczną dotyczącą zaplanowanego na XXXIX sesję Rady Miasta, która odbędzie się w nadchodzący poniedziałek 24 maja, głosowania projektu uchwały w zakresie zmiany nazwy ulicy mjra Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszko na ulicę Podlaską, w imieniu członków, działaczy i wolontariuszy białostockich organizacji społecznych oraz wspierających ich działania licznych mieszkańców Białegostoku, zwracamy się do Państwa z apelem oraz pragniemy zaprezentować następujące stanowisko w przedmiotowej sprawie:

Po pierwsze pragniemy podkreślić, że **zmiana dotychczasowej nazwy ulicy w myśl argumentacji Autorów projektu jest w naszej ocenie niezasadna**. Na terenie naszego miasta **znajduje się wiele** nie tylko skwerów, placów, rond czy bulwarów, ale także zamieszkałych przez licznych białostoczan **ulic, których nazwy są nie tylko porównywalnie długie**, ale też niejednokrotnie dłuższe niż przedmiotowa ul. mjra Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszko. Należy tu wskazać między innymi: ul. Księdza Arcybiskupa Romualda Jałbrzykowskiego, ul. Księdza Arcybiskupa Edwarda Kisiela, ul. Generała Stefana Grota-Roweckiego, ul. Józefa Konrada Korzeniowskiego, ul. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, ul. Marii Skłodowskiej-Curie, ul. Ignacego Jana Paderewskiego i wiele innych. Ze strony mieszkańców tych ulic zgodnie ze stanem wiedzy sygnatariuszy niniejszego apelu nie pojawiają się głosy protestów przeciwko niedogodnościom związanym z miejscem zamieszkania, ani postulaty zmian nazw tych ulic. Ogólnie przyjętą praktyką jest stosowanie skróconych nazw tych ulic, co nie powoduje żadnych problemów interpretacyjnych czy nieścisłości. Przypadki konieczności stosowania pełnych nazw tych ulic w związku z działaniami o charakterze np. administracyjnym są rzadkością i najwyraźniej nie stanowią problemu dla mieszkańców innych ulic naszego miasta o długich nazwach.

Po drugie, pozbawienie swojej ulicy majora Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszko jest symbolicznym ciosem w zasługi polskiego podziemia niepodległościowego walczącego o niezawisły byt państwa polskiego, a którego jedną ze sztandarowych postaci w naszym regionie, jest właśnie major Łupaszko. Wartym odnotowania jest, że postać ta w myśl licznych rzetelnych opracowań historycznych, pochwalić się może nieposzlakowaną opinią żołnierza. Został on wielokrotnie odznaczony przez Państwo Polskie (m.in. Krzyżem Virtuti Militari V klasy, Krzyżem Walecznych, Złotym Orderem Virtuti Militari, Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski) za życia, jak i po śmierci, a także pośmiertnie awansowany na stopień pułkownika. Ponadto, niezawisłe sądy Rzeczypospolitej Polskiej już w latach 90. **unieważniły wszystkie wyroki** komunistycznego aparatu terroru ciężące na oficerze. W proces odkłamywania czarnej legendy spreparowanej w PRL na potrzebę bieżącej zbrodniczej polityki stalinowskiego okupanta włączyły się spontanicznie na przestrzeni lat liczne instytucje publiczne, organizacje pozarządowe oraz masowo zwykli Polacy. Pragnęli oni rzetelnego i sprawiedliwego potraktowania ważnej dla wspólnej pamięci polskiej postaci, co skutkowało nawet

szczęśliwym odnalezieniem szczątków oficera w miejscu wskazującym, że intencją komunistycznych oprawców było skazanie Go na wieczne zapomnienie.

Uznanie zastęg majora Łupaszki jest zagadnieniem wykraczającym poza podziały partyjne w naszej przestrzeni publicznej, na dowód czego należy wskazać, że w trakcie Jego uroczystego pogrzebu wraz z innymi bohaterami podziemia niepodległościowego na Wojskowych Powązkach w 2015 roku obecni byli **wicepremier Tomasz Siemioniak oraz Premier Ewa Kopacz** w afirmującym tonie sławiąca zastęgi chowanych żołnierzy. Ten sam Tomasz Siemioniak, jako Minister Obrony Narodowej w 2015 roku nadał imię Łupaszki 9. Pułkowi Rozpoznawczemu. W 2006 roku za przyjęciem uchwały sejmowej w 55. rocznicę śmierci Zygmunta Szendzielarza afirmującej jego postać jako bohatera narodowego zgłosowało 376 posłów, w tym politycy tacy, jak: Małgorzata Kidawa-Błońska, Donald Tusk czy Bogdan Zdrojewski, a także podlascy posłowie jak Robert Tyszkiewicz, Damian Raczkowski oraz Józef Klim. Postać majora Łupaszki doczekała się upamiętnienia nie tylko na pomnikach, np. w Osielcu, Głogowie czy Krakowie, ale też nazwami ulic, np. w Opolu, Gdańsku, Łodzi, Szczecinie, Koszalinie. Ilość tablic okolicznościowych upamiętniających postać mjra Łupaszki na terenie Polski nie sposób zliczyć, dla porządku należy zatem wskazać choć tę znajdującą się w Zajezierzu.

Szczególnie wartym podkreślenia jest, że w 2015 roku **Prezydent Tadeusz Truskolaski oficjalnie podziękował za inicjatywę** zgłoszenia Zygmunta Szendzielarza do Banku Patronów białostockich ulic i **zamieścił w nim majora Łupaszkę**, co stało się później podstawą nazwania ulicy Jego imieniem. Likwidacja ulicy Łupaszki będzie aktem odebrania honorów i godności powszechnie uznanej i docenionej w polskiej zbiorowej pamięci postaci, przeciwko czemu stanowczo protestujemy, zaś odpowiedzią na pojedyncze głosy późniejszych wątpliwości wobec jego dokonań powinno być wzmocnienie rzetelnej debaty historycznej, do której na przestrzeni ostatnich lat jak środowisko zachęcaliśmy i podejmowaliśmy na jej rzecz aktywne działania. W ostatnich latach także, **mieszkańcy Białegostoku wyrazili zbiorowy sprzeciw wobec likwidacji nazwy ulicy, sygnując listę protestu ponad dwoma tysiącami podpisów z czego co najmniej 800 zebranych na terenie osiedla Skorupy**. W świetle najnowszych informacji z czwartkowej Komisji Samorządności i Bezpieczeństwa, **Inicjatorzy projektu uchwały mającej na celu zmianę nazwy ulicy zebrali takich głosów dwukrotnie mniej i tylko ok. 150 głosów na osiedlu Skorupy i wyłącznie 6 na przedmiotowej ulicy Łupaszki**. Powinno to być dodatkowym znaczącym argumentem do rozważenia w trakcie poniedziałkowej sesji Rady Miasta.

Jedną z najważniejszych kwestii w ocenie sygnatariuszy są bieżące zewnętrzne okoliczności polityczne, w momencie których podejmowana będzie decyzja o zmianie nazwy ulicy majora Łupaszki. Należy wskazać, że w ostatnich tygodniach mamy do czynienia ze wzmocnionym atakiem władz Białorusi na środowisko polskiej mniejszości narodowej i represjonowaniem jego liderów także poprzez areszty! W ostatnich dniach prokurator generalny Białorusi Andrzej Szwed nie wskazując bezpośrednio żadnych dowodów na poparcie tej tezy, oskarżył zbiorowo żołnierzy Armii Krajowej o rzekome dokonywanie masowych zbrodni na białoruskiej ludności cywilnej, zestawiając ich z litewskimi kolaborantami SS, co wyraźnie wskazuje na prowokacyjny charakter przedsięwzięcia skierowany wprost względem godności Państwa Polskiego. W takiej sytuacji, usunięcie ulicy nazwanej imieniem jednej z najważniejszych postaci podziemia niepodległościowego naszego regionu w mieście, będącym jednym z ważniejszych ośrodków łącznikowych pomiędzy tymi dwoma krajami będzie sygnałem ulegania presji oraz dostarczaniem pozamerytorycznych argumentów służących wzmagananiu opartych na fałszywych oskarżeniach nacisków na organy naszej władzy państwowej. **Głosowanie w tym momencie za usunięciem ulicy majora Łupaszki jest głosowaniem przeciwko polskiej racji stanu i za zewnętrzną obcą agendą polityczną!**

Na końcu wreszcie odnotować należy, że zmiana nazwy ulicy wiązać się będzie także z powstaniem licznych kosztów administracyjnych dotyczących m.in. wymiany tablic, dowodów osobistych, co jest tym bardziej niezasadne w trudnej sytuacji finansowej miasta po ponad roku rozmaitych obciążeniach finansowych związanych z trwającym stanem zagrożenia epidemiologicznego, a także innych obciążeniach dla mieszkańców ulicy z tymi zmianami związanych.

Mając na uwadze powyższe, gorąco apelujemy do Radnych Rady Miasta Białegostoku o zaniechanie działań mających na celu usunięcie z białostockiej przestrzeni publicznej postaci tak zasłużonej w walce z terrorem komunistycznym, którego doświadczenie jest wspólną traumą przedstawicieli wszystkich nacji, wyznań i innych tożsamości zamieszkujących nasze miasto i region. Apelujemy o głosowanie przeciwko zmianie nazwy ulicy mjra Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszko i podkreślamy, że uwaga nie tylko ogólnopolskiej, ale też zagranicznej opinii publicznej będzie skierowana na Państwa. Prosimy o rozważę w podejmowaniu tak brzemiennego skutki decyzji.

łączymy wyrazy szacunku,

1. Prezes Zarządu fundacji Instytut Suwerennej - Jan Walczuk
2. Prezes Zarządu Fundacji W Dobrym Tonie - Grzegorz Rogalewski
3. Prezes Podlaskiego Okręgu Młodzieży Wszepolskiej - Michał Mikucki
4. Prezes Koliber Białystok - Olaf Błachewicz
5. Prezes Zarządu fundacji Patria Mater - Katarzyna Panasewicz
6. Prezes Oddziału Białostockiego Związku Żołnierzy Piłsudczyków - Piotr Siwicki
7. Przewodniczący Społecznego Komitetu Budowy Miejsca Pamięci Żołnierzy Podziemia Niepodległościowego 1939-1956 - Wojciech Przybysz
8. Prezes Okręgu Białystok Związku Żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych - Mieczysław Korzeniewski
9. Prezes Zarządu Fundacji Obowiązek Polski - Dariusz Wasilewski
10. Przewodniczący Klubu Więzionych, Internowanych i Represjonowanych w Białymstoku - Krzysztof Nowakowski
11. Przewodniczący Zarządu Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność” - Józef Mozolewski
12. Zarząd Stowarzyszenia Rekonstrukcyjno-Poszukiwawczego „Podziemie”
13. Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” im. gen. T. Rozwadowskiego w Białymstoku
14. Podlaska Brygada Obozu Narodowo-Radykalnego
15. Patriotyczna Jagiellonia
16. Stowarzyszenie Dzieci Białegostoku
17. Klub Gazety Polskiej w Białymstoku
18. Ruch Społeczny im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Białymstoku
19. Młodzi dla Polski Białystok
20. Studenckie Towarzystwo Patriotyczne